

HAJNAL

Szerkeszti
MESSERSCHMIEDT GÉZA
passaici plebános.

33-ik szám.

1908. október 15.

Tartalom.

Szívtől-szívhez. Irta **Hoch Antal** O. S. B. pocahontasi
lelkész. — Éljen a pápa. Irta **Rickert Ernő** st. pauli
papnövendék. — Őszi rózsza. Költemény. Irta **Csernitzky István** mc adooi
plebános. — Lourdes legujabb csodája. Irta **Csernitzky István** mc adooi
plebános. — Isten uja. Irta **Artimovich Emil** st. clairi Pa. göröghatholi-
kus plebános. — Egy koldus története. Irta **Messerschmiedt Géza** passaici
plébános. --- Krónika. --- Naptár. --- Apróságok. — **Kép**; Jákob álma.

ÜGYNÖKEINK.

Barton, O. Varga Mihály. — **Bridgeport, Conn.** Blozson János, Serföző János. — **Cleveland, O.** Bodig József, Dósa Pál. — **Dayton, O.** Bartos János. — **Detroit, Mich.** Pálfi István. — **E. Chicago, Ind.** Farkas Kálmán. — **Chicago, Ill.** Csinoss János. — **Lorain, O.** Kiss Károly — **Lord, Md.** Bessenyei János. — **Mc Adoo, Pa.** Szalay Jenő. — **Passaic, N. J.** Kucsera János. — **Scranton, Pa.** Ságbi Lőrinc. — **South Bend, Ind.** Koczán János. — **South Betlehem, Pa.** Konyár János. — **Throop, Pa.** Kovács Sándor. — **Toledo, O.** Danykó József, Székely Bálint. — **Torrington, Conn.** Kiss Károly. — **Trenton, N. J.** Gura Dániel, Szmoliga Béla. — **W. Hazelton Pa.** Képes József.

Aki szép, érdekes olvasmányra akar szert tenni, az
rendelje meg a Hajnalnál

A LOURDESI BOLDOGASSZONY

... című könyvecskét ...

220 oldal.

Ára postával együtt 20 c.

Szerkeszti MESSERSCHMIEDT GÉZA plébános Passaic-on, New Jersey.

Published every Thursday by
Rev. Geisa Messerschmiedt
217 Third St. Passaic, N. J.

Megjelen minden csütörtökön.

Subscription Price — Előfizetés
az Egy. Államokban és Kanadában
One Year - egy évre \$1.00
Magyarországon, külföldön
Egy évre \$1.60

Entered as second-class matter March 11, 1908 at the post office at Passaic, N. J.
under the Act of Congress of March 3, 1879.

SZÍVTŐL-SZÍVHEZ ...

— Öszinte szó az amerikai katolikus magyarokhoz. —

Irta Hoch Antal O. S. B.

Folytatás.

4. Magadviselete protestáns felebarátaiddal szemben.

Ha valami e világon megsomorithatja az igazi katolikus hívőnek szívét, akkor az a kereszténységben való borzasztó egyenetlenség. Jézus azért imádkozott mennyei atyjához, hogy az emberek egyetértésben éljenek egymással. Mily sok gyűlöletet — haragot — civakodást — üldözéseket szült már a valláskülönbség az emberek között.

Ime néhány sor, rövid útmutatás, mikép viselkedjél nem katolikus felebarátaiddal szemben.

1. Soha ne tévezd szemed elől, hogy valamint Krisztus ugyanaz tegnap, ma, örökké, úgy az ő tanítása sem változhatik máról holnapra. **Soha se szabad egyezned a nem katolikusokkal azon tanításokban, melyek Krisztus tanításával — és így a te anyaszentegyházaddal ellenkeznek.** Bátran, félelem és szégyen nélkül, de mindig jó indulattal és barátságosan, mindamellet lelkesen kelj védelmére igaz hitednek. Isteni Megváltód tanítását még életed árán is védelmezni tartozól. Ne feledd Krisztus szavait: „Aki en-

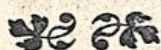
gem megtagad az emberek előtt, én is megtagadom őt Atyám előtt.“

2. Isten őrizzen a nem katolikus felebarátod iránt való gyűlölettől, gúnyolódásoktól stb. Ő is Isten képe és hasonlatosságára teremtett, mint te. Őt is megváltotta ugyanazon Krisztus drága szent vérével, mint téged. Az ő lelke is halhatatlan, mint a tiéd, Ő is Isten gyermeke, mint te vagy. Mindezek megmaradnak ha vallásos tévedésben van is felebarátod. **Tévedését gyűlölheted, de tévedő felebarátodat gyűlölnöd soh'se szabad.**

3. Sőt szeretned kell a te nem katolikus felebarátodat, mert Krisztus parancsa általános: „Szeressed felebarátodat mint tenmagadat.“ Ez a szeretet pedig annyit tesz, hogy neki jót kívánsz, róla igazat beszélsz, vele jót cselekszel, érte imádkozol, szükségében segited.

4. Végre egy ellenvetés. „De ők folyton gúnyolnak minket; szörnyű dolgokat hisznek rólunk, bálványimádóknak — komédiásoknak neveznek szertartásaink miatt!“ — Jegyezd meg, hogy ezt nem mindegyik teszi, ezért tehát valamennyit elítélni igazságtalan volna. Ne feledd továbbá, hogy ők gyermekesüktől fogva egyebet sem hallottak rólunk mint hazugságot, s azt hiszik, igazat hisznek rólunk. Ebben a hitben nőttek fel. Hányat megérint közülök az Isten kegyelme; felismeri, hogy tévedésben van, keresi az igazságot, s visszatér a katolikus egyházba. Légy tehát türelmes. Ez nem annyit jelent, hogy szó nélkül nyeld le a legképtelenebb hazugságokat, melyeket az egyházra szórnak; nem, hanem világosítsd fel a tévedőt. Hogy ezt megtehesd légy tisztában saját hiteddel; lelki atyád szavaiból és jó könyvekből könnyen megtanulhatod, mit kell felelned. Mindenekfelett pedig élj Krisztus és az egyház parancsai szerint, mert a szó repül — a példa vonz.

— Folytatjuk. —

Éljen a pápa.

(1858—1908.)

Ötven éve, hogy Szentséges Atyánk első szentmiseáldozatát bemutatta az Úrnak. A lelkek millióinak örömnépe ez a nap. Az öröm és hála érzelmei százmilliók szivéből törnek elő és zúgnak végig e földön. A jégmezők kis fatemplomától a zambezi missziók kápolnájáig, a föld határától annak végeig, egyet énekelnek: „Tarts meg Isten Szent Atyánkat, Krisztusnak helytartóját!”,

Nem fenséges dolog, hogy mi ennek a világegyháznak tagjai lehetünk? Gyermekai Krisztus népes családjának, melynek atyja e földön a Pápa. A lelkek ezen országának nincs határa; hegyek, folyók, vámsorompók nem korlátozzák, sehol sem idegen, mindenütt otthon van. A pápaság is az egész világé, mindnyájunk közös kincse. Hatalma, ereje ami erönk, hanyatlása ami gyengeségünk, fájdalma ami szomorúságunk. „Mindenyütt otthon van s így nemzeti, de sehol sem úgy, hogy alattvaló legyen. Nemzeti, mint az édes hazai föld, melyből boldogulásunk föltételeit szivjuk; nemzetközi, mint a napvilág, mely a hazai földet melengeti, hogy meg ne fagyjon, hanem gyümölcsöt hozzon!”

Mi magyarok tuláradóan éreztük az erkölcsi világ e napjának jötevő erejét. A történelem lapjai elmondják nekünk, hogy Szent Péter utódai voltak minden időben hazánk legnagyobb jötevői.

Magyar katolikus testvérek, ujítsuk fel e napon a régi hűséget, mely öseink lelkét Róma iránt eltöltötte. Mindnyájan, kik hiszünk az evangéliumban és igazságot olvasunk ki a történelemből, küldjük e napon szeretetünk és ragaszkodásunk érzelmeit az örök város felé!

Zengjen az ének, hevüljön a sziv: mindnyájunk atyja nagy ünnepepet ül Szentséges Atyánk áldozatának illata úgy is értünk, fiaióért emelkedik az égbe: legyen mindnyájunk imája legszebb kísérete az oltárhoz lépő aranymisés pápának.

Rickert Ernő.

”
Őszi rózsa.

Rideg szél fú szerte a határban.
Kis kertemben gyászos hervadás van.
Nincs virágom, csak egy maradt árva:
Őszi rózsa, fehér őszi rózsa.

Ártatlanság, fehér a te szined.
Árvaságban mi sem ér föl véled.
Feléd hajlik Jézusomnak anyja:
Őszi rózsa, fehér őszi rózsa.

Zúg bűg a szél hideg Októberben,
Csak a templom gyújt tüzet a szivben.
Fölhangzik az „olvasó“ imája:
Titokteljes, illatczó rózsa.

Áhitatra int a rózsafüzér,
Kérő imánk az egekbe fölér.
Gondolj reánk, Boldogasszony Márja,
Tisztaságra nevelő szent rózsa.

Hervadjon bár e világon minden,
— Igaz öröm úgy sem akad itten —
Csak te légy a lelkem pártfogója:
Fehér rózsa, tiszta szép szűz Márja!

Csernitzky István.

Jákob álma.

Lourdes legújabb csodája

Szeptember 28-án.

Mióta kerek 50 esztendővel ezelőtt először jelent meg a Boldogságos Szűz a kis Bernadette-nek, a természetfeletti gyógyulások között egy sem volt tán oly annyira csodálatos, mint a minő mult hó 28-án délelőtt ment ott végbe. A tüdővésznek legvégsőbb állapotában élt ott egy 24 éves leány, névleg Guilloteau Ernesztin, aki a St. Denis en Gatine nevű városban született. Sokan ismerték a lourdesi zarándokok közül, mivel legutolsó 5 évét ott töltötte, mint egyike a betegápolónőknek. Mikor betegsége gondos orvosi kezelés dacára is rosszabodott, szülei hazavitték. Ott-

honi élete lassu haldoklás volt. Teste csontig leaszott. Minden este 12 centigramm morfiumot föcskendeztek belé, hogy legalább nyugodtan halhasson meg.

A leányt ellenálhatatlan vágy húzta vissza Lourdesbe. Édes anyja végre augusztus 24-én visszatért vele a csodák városába. 27-ikén a barlanghoz vitette magát ez élő csontváz, de oly gyöngé volt, hogy mit se tudott arról, ami körülötte történik. Éjjel tükröt tartottak szája elé az orvosok, hogy lélekzetvételét lessék, mert már-már halottnak akarták nyilvánítani. 28-ikán megtiltották anyjának, hogy a feloszláshoz közeledő leányt emberek közé vitesse a barlanghoz. De Ernesztin végső erőmegfeszítéssel kijelentette, hogy csak ott akarja utoljára magáhciz venni az Oltáriszentséget. Kivitték hát. A mint reggel 9 órakor Ravenna püspöke ünnepi menetben vitte a szentségi Krisztust a Rózsafüzértemplom előtt, Guilloteau Ernesztin elfojthatatlanul hallotta lelkében e bibliai biztatást: „Kelj föl!” A leány lerántotta testéről a takarót, fölült hordágyán egy pillanatra, aztán a földre ugorva biztos léptekkel, követé a proceszsiót. Az ájtatcskodék bámulata leirhatatlan volt. Seregestül kísérték vissza a meggyógyultat a kórházba, hol ő rögtön enni kért és jó étvágygyal elfogyasztott egy tányér levest, 3 tojást és egy pohár pezsgöt. Délután az orvosi vizsgáló hivatalba ment, a hol az orvosokon kívül francia, belga és olasz püspökök vártak már reá. A vizsgálat vezetője, Dr. Boissarie, aki különben megorva hallgatásáról és kételkedéséről híres, e szavakkal fejezte ki bámulatát: „Uraim, e nő meggyógyulása igazi feltámadás!”

Cs. I.

Isten ujja . . .

Egy nagy görög tholikus hitközség főkurátora minden alkalmat felhasznált, hogy „borsot törjön a pap orra alá.” Végre is magának kellett felszívnia . . . Sajnos, ez alkalommal az Isten, — aki az évek óta tartó méltatlanságokat megelégette szolgáljára nézve, — nagyon keményen sujtott le az eltévedt főbárányra. Legutóbb arra akarta birni a jó lelkészt ez a „böles fej”, hogy egész hitközségével szakadjon el a római szentegyháztól és térjen át az úgynevezett schismára. Hiába volt a pap

figyelmeztetése, kérése, dorgálása; végre is türelmének legvégső határához érve e szavakra fakadt: „Emlékezz rá, hogy nagyon rövid idő alatt azt veszi el tőled az Isten, akit magad után legjobban szeretsz.“ Ez vasárnap délután 4-5 óra között történt.

Hétfőn reggel a város egyik utcájában nagy népcsődület támadt. Mi történt-mi történt? kérdezzetik egymástól az emberek. „Egy szép 12 éves fiút gázolt el a jeges kocsi, — azt viszik haza“ — volt a válasz. A büszke főkurátor gyermeke játszott több társával a házukhoz közel fekvő téren, midőn a megvadult lovak a nehéz jeges szekérral a közeli utcából a játszók közé rontottak. Mindenki menekült, de a 12-éves szép ifjú a lovak, — a nehéz kocsi alá került s pár pillanat múlva utólsót lehelt,

Mivel azon hitközség lelkésze még Vasárnap éjjel egy fontos ügyben messze elutazott, engem kértek fel a temetésre.

Bár nem voltam felkérve, hogy szent beszédet is mondjak, ezen sajátságos hirtelen halálesetben az Isten ujját látván, jó félóraig beszéltem. Beszédemben kimutattam, hogy az Isten csapásaival figyelmeztet minket a megtérésre s boldog ember az, aki belátja azt, hogy még többet is érdemelt volna s megnyugszik Isten akaratán.

De az illető még ma is az, aki volt. Ma sem ismer maga feltett Urat, ma is azt szeretné, ha parancsa szerint kellne fel a nap, vagy megállna úgy, mint Józsué korában. Ugy tudom, már a schismára ment át. Milyen csapást vár még?!

Artimovich Emil.

✻ TÁRCA. ✻

Egy koldus története.

Irta: Messerschmiedt Géza.

Folytatás.

Rodhatt szalmán, kiállhatatlan büzben, sötétségben, csak a halál rémes képeit látva gyónik a Lavoir család, Kinek? Gyónni ugyan az Istennek ki gyónásukat hallgatja az maga is félholt. Az ősz püspök, a 80 esztendő aggyastyán gyóntatja a halálra ítélt családot a börtön mélyén, ahová maga is be van zárva. Szegény öreg! Kell is már neked nyaktiló . . .

A gyónás után valami csodálatos, vigasztaló érzés szállt szívükbe. Az anya, az egykor oly szép Angela most megtörve, görnyedve ül a sarokban; ártatlan kis leánykáit szorongatja . . . Ferenc, a fiú, ott áll mellettük, atyjuk vigasztalja őket:

— Legyetek bátrak! Ne féljete! Nincs más gondunk többé e földön, mint az Isten végtelen jósága. Igen, nem az élet reménységével, hanem az Isten irgalmasságával vigasztallak titeket . . . Mondjuk el a Hiszekegy-et! . . .

Ferenc hangja csenget, mikor a végéhez értek:

— **Hiszem a testnek feltámadását és az örök életet. Amen.**

Igy várták a reggelt, a borzalmas hajnalt, mely életük alkonya lesz . . .

De hagyjuk el őket, Keressük fel a család hűséges emberét, Pált. Hová lett ?

*

Emlékezünk még, hogy azon a ködös szeptemberi estén, hogy fogták el a Lavoir családot. Pál ura parancsára lesietett, hogy a zajról hirt vigyen a családnak. De Pál nem tért vissza, — eltűnt . . . Mikor az odaérkező katonákat meglátta, odament a vezérlő tiszthez és ezt sugta fülébe.

— Minden rendben van. Ott vannak a nagy teremben, könnyü lesz velük elbánni . . . Azzal urának lovára kapott és nyargalt Párisba . . . Útközben sokszor megtapogatta oldalát. Oda voltak rejtve a király levelei, melyeket Lavoir kapott mindmennyi bizonyságok, hogy a család királypárti. Hetekkel ezelőtt lopta el ura asztaláról . . . Ezekkel száguldott most Párisba, hogy átadja a vérbíróságnak. Pál tehát elárulta a Lavoir családot. Az a Pál, akit alacsony sorsból emelt fel ura magához, az, akivel bizalmát szeretetét megosztotta, akit gyermekek tekintett, érdemén felül való tiszteletben részesített, leghivebb embere, legszeretettebb bizalmasa — az árulta el őket. — Pál megtudva a párisi vértörvényszék ama határozatát, hogy aki feljelent egy oly királypártit, akinek vagyona van, e vagyonnak fele legyen a feljelentőé. — Ez vakította el. A pénz, a mammon. Hetekkel ezelőtt levelet irt Párisba, csak az alkalomra várt, hogy a bizonyítékokat ellophassa. Ezekkel rohan most . . . ez áruló Júdás . . .

— Folytatjuk. —

Az utolsó szó. Egy ember állott az orvosok előtt. Nyelvét a rák ette. Ki kellett vágni. Az egyik orvos így szól hozzá: „Kedves barátom! néhány perc múlva néma lesz . . . beszéljen hát utoljára, mondja el ami szívének legkedvesebb.” . . . A szegény ember égre emelte szemét és csak ennyit mondott: **Eicsértessék a Jézus Krisztus!**

KRÓNKA.

* **Passaic, N. J.** E hó 4-én, Rózsafüzér vasárnapján a szent István magyar templomban először végezte szent gyónását és áldozását az ujjonán — 33 taggal — megalakult Rózsafüzér társulat. — Ugyanez alkalommal Kósa Erzsébet elhagyván a protestáns hitet visszatért a katolikus egyház kebelébe. (m.)

‡ **Mc Adoo, Pa.** Csernitzky István mc adooi magyar plebános lelkes buzgólkodása „Mc Adoo vidéki Szent Imre kör” címmel magyar katolikus ifjusági önképző kört alakított. Eddig 30 tagja van. Összejönnek hetenkint háromszor; énekelnek, olvasnak, szavalnak és nem isznak. A kör legelőször okt. 6-án mutatkozott be a nyilvánosság előtt változatos szép programú ünnepséggel. (m.)

£ **St. Paul, Minn.** Két magyar leány belépett az apáca-jelölt-nők sorába. Előkészítő éveiket a st. pauli Szent Józsefről nevezett rendházban töltik. Nevük: Szeller Veronika és Takács Erzsébet. Az uttöbbi ak szülei So. Bendben (Ind.) laknak, Szeller édes anyja Zomborban (Bács Bodrog m.) él. (R. E.)

A 150 éves Pittsburg. A világ legfüstösebb városa most ünnepli fennállásának 150. éves jubileumát. Örömeben a katolikus egyház osztozik a legtöbb joggal. Mikor 150 évvel ez előtt Duquesne herceg először tette lábát a mai Pittsburg erdős völgyes vad területére, azon évben már fölhangzott az odaért francia katolikusok hála éneke, azon szent mise hallgatása közben, melyet egy Báron nevű bevándorlott pap végzett. A letelt 150 év alatt Pittsburg vidékén 300 új katolikus templom alakult! Kell-e ennél szebb bizonyíték a katolikus Egyház terjedéséhez? Cs. I.

¶ **Gyónás.** Ubinorában (Ind.) gyűlést tartottak Amerika baptista predikátorai. Köztük diszbeszédet tartott a szónoklatairól híres Dr. C. F. Aked, a newyorki 5-ik Avenue milliomos baptistáinak — köztük Rockefellernek is — lelkipásztora. Diszbeszédében hithidegséggel vádolta a baptistákat. Statisztikai adatok alapján kimutatta, hogy New York Manhattan nevű uri kerületében 335 protestáns templom van ugyan, de ezek a legutóbbi 12 hónap alatt összevissza csak 386 hívővel szaporodtak. További vádja az volt hogy az Egyesült Allamokban 7500 más protestáns templom apadást tüntet fel a hivek számában — Öszinte vallo-

másait megorrolta az egyik ott lévő prieser, úgy okoskodván, hogy szégyenfoltokat kár nyilvánosan szellőztetni. Dr. Aked erre azt felelte, hogy ő sose volt hive a strucc politikának. Hát Rockefeller Jani?!

§ Az oltári szentség diadala. Londonban a protestantizmus leghatalmasabb világvárosában szeptember hó 9-ike és 13-ika között fényes gyűléseket tartottak a katolikusok az Oltáriszentség tiszteletére. Jelen volt 6 biboros, (köztük Gibbons baltimorci érsek is); 14 érsek, 70 püspök, 22 apát, sok száz pap és ezrekre menő világi. E hatalmas kongresszusnak világraszóló politikai jelentőséget tulajdonított az a tény, hogy a szentséges római pápa képviselőjében Vanutelli biboros is Londonba ment. Hosszu 300 esztendő óta semmiféle pápai követ nem lépte át Angolország küszöbét, sőt annak idején a szakadár VIII. Henrik király törvénytelen leánya, a kegyetlen Erzsébet még törvénybe is iktatta azt, hogy a pápa képviselőjében senki sem léphet angol területre. S ime a mostani uralkodó, VII. Edvárd még külön kihallgatáson is fogadta Vanutelli biborost! . . .

Cs. I.

N A P T Á R.

Október 18. Vasárnap. Pünkösöd után 19-ik Vasárnap. Szent Lukács evangelista.

Október 19. Hétfő. Alkantarai Szent Péter hitvalló.

Október 20. Kedd. Szent Irén szüz és vértanú.

Október 21. Szerda. Szent Orsolya Szüz és vértanú.

Október 22. Csütörtök. Kapisztrán Szent János hitvalló.

Október 23. Péntek. Szent Szeverin kölni püspök.

Október 24. Szombat. Szent Ráfael főangyal.

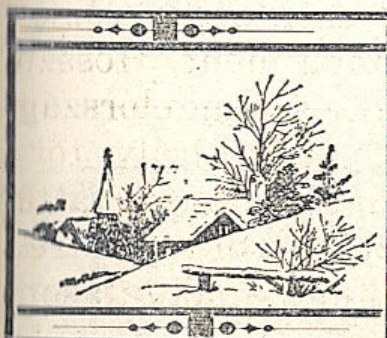

- 573 -

EGYESÜLETI KALAUZ.

Szent István Király Róm. és Gör. Kath. Betegsegélyző Egylet.
Fairport, Ohio. — Diszelnök: Ft. Schimko János rk. plebános. Elnök: Gurály József. Alelnök: Simkó József. Titkár: Vajó József Box 95 Jegyző: Bertics János. Pénztárnok: ifj. Béres József. Számvevő: Gergely Sándor Ellenőrök: Sziszak János, Világi Miklós és Fullajtár János. Beteglátogatók: Sivák János és Tarnóczki István. Ajtóőrök: Baginy János és Sárosi József. — Minden levél a titkár úrhoz küldendő Box 95. Fairport, Ohio. Az egylet gyűléseit minden hónap első vasárnapján tartja a rk. iskola termében délután 2 órakor.

HIRDETÉSEK.

Campbell Morrell & Company

A legolcsóbb bevásárlási forrás

ÉPÜLET-ANYAGOKBAN

Téglát, meszet, cementet, anyagcsöveket stb. minden fajtában, pontosan és a legjutányosakban szállitunk.

Cim: Campbell Morrell & Co. Park Place & Water Street, — PASSAIC, N. J.

The Passaic Trust and Safe Deposit Co.

a Main és Bloomfield Ave. sarkán. — PASSAIC, N. J.

...Passaic legrégebbi takarékpénztára...

20 éves fennállását valóságos áldásként emlegeti Passaic lakosága. Megbízható, gyors és szives kiszolgálat.

Betett pénzek után 4% kamatot fizet.

A társulat széleskörű pénzküldő irodával is rendelkezik, mely Európa minden országába rövid idő alatt szállit pénzeket.

AKI házat akar építeni, akinek magán-vagy középület-, hivatalos helyiségek, termek stb. célszerű és okosan készített tervezetére van szüksége:

AKI ki akarja kerülni az építéssel járó kellemetlenségeket, **AKI** jól és tartósan épített házat óhajt : Az forduljon ezen címhez :

...Cortland G. Van Winkle architect... National Bank Bldg, 43 és 44. sz. termek Passaic, N. J. 16 éve építészmérnök. :: Számos elismerő nyilatkozat.

Nem kell oda fáradni, írjon egy kártyát s ő maga fölkeresi Önt.

UJ! MAGYAR GYÓGYSZERTÁR, „SZENT ISTVÁNHOZ“

....Passaic, N. J. 2-ik utca 125. szám....

Hazai gyógyszerek teljes raktára. Teák, füvek, csöppek, balzsamok, egészségi és fertőztelenítő szerek... — Világhírű kárpáti-melltea, egri és máriacelli gyomorcseppek, valódi hazai sósborszesz, szappanok, krémek eredeti tisztaságban, a legolcsóbban nálam kaphatók. Különösen nagy kelendőségnek örvend **sebgyógyító balzsamom**, melyet a leg-elmérgesedettébb sebekre kitűnő sikerrel használnak; továbbá saját készítményű „linement“-em, mely a **köszvényes, csúzos, reumatikus fájdalmak biztos kiirtója.**

Uj! Magyarul beszélünk! Levelekre bérmentve válaszolunk. Orvos-ságokat vidékre is szállítunk Pontos és lelkiismeretes kiszolgálás! **Uj!**

: Telefon: :
1734 Passaic.

LABAS ANDRÁS

102 2-nd St.
Passaic, N.J.

Temetkező és Bebalzsamozó Intézete.

Minden e szakmába vágó megbízatásnak lelkiismeretesen, pontosan és olcsón tesz eleget. **Kocsik** temetésekre, e küvőkre, betegek részére, kirándulásokra, diszmenetekre, bármely percben olcsón kaphatók.

ERNEST A. MOORE

Tűz ellen **BIZTOSÍTÁS** szélvihar ellen :::

229 MAIN AVENUE, PASSAIC, NEW JERSEY.

: Elsőrangú társulat. :

Jelentkezőket elfogad Biczák A. Károly 222 3rd St. Passaic, N.J.

Mrs. F. Rowinski 51. Monroe St. Passaic, N.J.

Temetkezési és Bebalzsamozási Intézete. Kocsik temetésekre, esküvőkre, betegek részére, kirándulásokra, diszmenetekre - éjjel-nappal kaphatók. - **Telefon: 396. L. 1.** Passaic. - Jutányos árak!

MOSKOVITZ EMIL

:: :: 182. SECOND STREET PASSAIC, N. J. :: ::

A legkitünőbb, legtartósabb és legcsinosabb bútorok raktára. — Különöse berendezve a magyarság igényeire. Mindennemű házi tárgyak; párnák stb. — Közkedvelt bevásárlási forrás.

◆◆ I. H. MASS. ◆◆

Passaic magyarság kedvelt fényképésze. Minden e szakmába vágó rendelést, felvételt tisztán, gyorsan finoman eszközöl. Nyitva mindennap reggel 8-tól este 10-ig. J. H. MASS fényképész. - 37 Monroe St.

M. EHRENFELD DIVATÁRÚ UZLETE

....190—192 Second Street, Passaic, N. J....

A legolcsóbb bevásárlási forrás. Menyasszonyi ruhák, keresztelő ruhák. A legdúsabb választékban mindenféle ruhaszövetek! Forduljon bizalommal e régi jóhírnévű magyar céghez. Feliratos síri koszorúk raktára.

Merchant Bank of Passaic, 183 Passaic Str.

ROBERT D. KENT, elnök.

JOHN HARDIFER, alelnök.

..... Tőke 50,000 dollár.

Takarék betétek után 4 százalékos kamatot fizet.

— Vidéki betevőkre különös gondot fordít. —

Hivatalos órák : délelőtt 9-től délután 4 óráig.

Passaic magyarságának egyik legkedveltebb bankja.

HIRDETÉSEKET olcsó áron felvesz

 a „HAJNAL“ kiadóhivatala.

A világ legdrágább kincse: az egészség!

Magyar pap kórháza Amerikában.

Isten segedelmével eddig 200-nál több betegségnek találtam meg gyógyító-irját a világhírű wörishofeni plébános, a néhai való „Father Kneipp“ csalhatatlan gyógyításával. Négy esztentendi amerikai lelkipásztorkodásom alatt 2010 beteg fordult meg a kezem alatt. West-Virginiától Bostonig, Atlantic Citytől Harrisburgig tömegesen járultak elém a szenvedők. Angolok és németek, tótok, csehek és lengyelek. De még négeres is. Kedves magyar honfitársaim seregestül kerestek föl. Aki személyesen nem jöhetett, levélben panaszolta el baját. Hogy bizalmát senki sem pazarolta érdemetlenre, mutatja a temérdek köszönő levél, hálaírat. Sok százra rug a számuk s az érdeklődő ritka szép tapasztalatot merithet belőlük. Tifuszt, tüdőlobbot, vérhányást, vörhenyt, váltólázat --- mondhatnám --- egész könnyű szerrel gyógyítok. Epe-, vese-, hólyagkőből operáció nélkül kigyógyítottam szenvedő embertársaimat. Vérmérgezésből az utolsó pereben, már a halál révén sikerült visszaadnom a sir szélén állókat az életnek. Legutolsó betegem 15 évi rheuma következtében szivbajában sehohsem talált enyhülést. Meggyógyítottam. Gyógyításom egyszerű, természetes.

Hideg víz, biztos hatású füvek, szigoruan megszabott életmód. — Honfitársaimnak bármely pillanatban rendelkezésükre állok.

Father CHAS. POLICSEK
magyar plébános,
a „St. John Kneipp-Sanatorium“ igazgatója,
ALPHA, N. J.

RIZSÁK JÁNOS

Közjegyző

...Pénzszállító és váltó üzlete...

Főüzlet: 127 2-dik utca Passaic, N. J.

Magyarországi bizományi iroda:

—: Budapest, VII., Király-utca 103. :—

Fióközletek:

So. Bethlehem, Pa. — Wharton, N. J.

Alpha, N. J. — Franklin Furnace, N. J.

A New Jersey állami törvényeknek megfelelően 35,000 dollár biztosíték az államnál.

Pénzt a legolcsóbban és leggyorsabban szállit Magyarországha, valamint bármely világrészbe. Kérem egyuttal ügyfeleimet, ha pénzt akarnak Magyarországból kihozatni, például birtokeladásból, árva-pénztárból, takarékpénztárból, vagy bármely más célból, úgy a költségek megtakarítása céljából adják fel budapesti irodám címére, Budapest, VII., Király utca 103 és én az ott megbizott összeget, dollár értékben, hiány nélkül kifizetem.

Hajójegyeket Európába vagy Európából Amerikába a legjobb hajókra adok el, az utasokat személyesen elkisérem a hajókhoz.

Jogügyekben mindennemű okiratok, szakszerűen kiállittatnak és a törvényeknek megfelelően elintéztetnek.

Utbaigazítást, felvilágosítást és tanácsot, ingyen és szivesen adok.

H A J N A L.

No. 33. Vol. I. WEEKLY MAGAZINE Okt. 15. 1908.

Szerkeszti MESSERSCHMIEDT GÉZA plébános Passaic-on, New Jersey.

Szerkeszti: Messerschmidt Géza plébános, Passiac-on, New Jersey

REPRINT EDITON

Készítette: Dudás Róbert Gyula, 2015-ben